

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.,
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada
Labirint nr. 4.Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Logica tiranului.

Trecând în revistă enunțările, pe cari oamenii politici ocărâtorii ai Maghiarilor le-au făcut în cei din urmă 41 ani despre chestiunea naționalităților, găsim în toți, oricât ar varia ele altcum în formă și în formă, recunoașterea răului existent. Începând cu discursul fostului ministru de interne Hieronymi, ținut la Cojogna, până la discursul contelui Apponyi a Cașovia, toți bărbații de stat ai Ungariei, cari s'au ocupat cu chestiunea naționalităților, n'au putut să nu constate fără incungiuir, că această chestiune a devenit o serioasă primejdie pentru stat.

De Hieronymi s'a grăbit la 19 Iulie 1894 a venit în Transilvania, pentru-că „raporturile acestei părți a țării nu mai s'au normale”, „dărturi groase ale populației sunt cuprinse de o adâncă nemulțumire”. Dl Wekerle, fostul prim-ministru, asigură pe ascultătorii sei dela Baia-mare, că chestiunea naționalităților „devine tot mai acută”. Dl Coloman Tisza, deși crede la Oradea-mare, că „primejdia se exagerază”, totuși zice că „nu e permis a închide ochii înaintea ei”. Domnul Szilágyi, fostul ministru de justiție și actualul președinte al Camerei se pronunță la Pressburg, că „este o stare bolnăvicioasă, când simpatia și alipirea către stat a unei părți a cetățenilor se preschimbă în contrar” și „când la ei încolțește germeul urei în contra statului”. Nici actualul ministru de interne, domnul Perczel, nu e mai puțin îngrijat de situație, pe care a zugrăvit-o în discursul său ultim în Cameră. Contele Apponyi a vorbit la Cașovia și mai lămurit. El vede „o înrăutățire adâncă rădăcinată și înamărită”, spune pe față, că statul — cel creat de politica maghiară — este o minciună.

„Minte statul, când creează legi, pe cari nu le respectă, când promite libertăți și nu-și ține promisiunea, când se numește constituțional și calcă în picioare libertatea înscrisă în constituție”.

După atâtea enunțări făcute de bărbații cei mai autorizați, lumea ar fi în drept să aștepte, că cei-ce văd și recunosc răul, se vadă și mijloacele pentru vindecarea lui. Chestiunea naționalităților s'a înrăutățit, s'a înamărit și a devenit o adevărată primejdie pentru stat prin politica de maghiarizare, susținută cu puterea sau, după dl Apponyi, cu minciuna în decurs de 30 de ani. Prin urmare — însă aci se oprește mîntea stăpânilor noștri în loc; ei nu mai vor să tragă concluziunile logice. Aci li-se întunecă vederea și li-se încurcă ițele. Dl Hieronymi ar fi voit poate să tragă și o concluzie, dar' a fost prea slab. Domnii Tisza, Wekerle și Szilágyi s'au

intrecut care de care în manuirea ciomagului pe spatele populației nemulțumite; va să zică s'au arătat gata a spori răul în loc de a-l vindeca. Dl Perczel, mai mic între frați caută să scape prin o concluzie absurdă și ridicolă în același timp. El susține, că deși legea naționalităților e rea, guvernul totuși o privește ca busola sa, dar' — adaugă înțeleptul nostru ministru de interne — „ar fi cea mai funestă greșeală politică, dacă cineva ar voi să o supună unei revisiuni, să o schimbe, sau să o modifice” (vezi „Pester Lloyd” dela 9 Nov. a. c.). Contele Apponyi, ingeniul orator, se infundă ca cu toate deducțiunile sale politice și cu chestiunea naționalităților într'un cerc vițios. Voind să scape și capra și varza, contele condamnă politica guvernului și folosirea ciomagului, dar' își zugrăvește în colorii trandafirii statul național maghiar, care ar fi atât de frumos, încât nici popoarele neîndreptățite n'ar putea să nu-l iubească, să-l spriginească și să-l apere — probabil pentru-că acel stat național maghiar se le poate stinge de pe fața pământului cu atât mai ușor și mai iute!

Logica stăpânilor noștri se resumă deci în sentința despotului și a tiranului: „Ved că nu e lucru bun nici drept aceea ce fac, dar' îl fac, fiindcă îmi dă mâna și am puterea ca să-l fac.” Puterea e fără îndoială un argument, care pentru moment covârșește toate considerațiunile de drept.

Dacă bărbații de stat ai Ungariei vor fi cetit cu atenția cuvenită discursul lordului Salisbury, rostit la Guildhall, vor fi putut vedea cum un bărbat politic de talia și de pozițiunea prim-ministrului englez judecă despre o politică, care se pune în contradicție cu principiile etice și se întemeiază numai pe putere și pe minciună. Cuvintele lordului sunt adresate Sultanului Abdul Hamid, dar' se potrivește de minune și pentru despoții noștri maghiari. „Trece peste toate tratatele” — se zice în acel important discurs — trece peste toate combinațiunile puterilor, este în firea lucrurilor, sau, dacă voiți, așa a stabilit providința dumnezească, că un rău și dăinuitor sistem de guvernare trebuie să ducă la perire pe susținătorii lui. Conced, că Sultanul ar pute, dacă ar voi să guverneze supușii sei cu dreptate, dar' tot așa de cert e, că nici el nici alt potentat nu va pute face o excepțiune dela regulă, că nedreptatea a trebuit să ducă la perire și pe cei mai suspuși de pe acest pământ”. Mai poate încăpe vre-o îndoială, că sistemul de guvernare la noi e rău și dăinuitor, și că se guvernează cu nedreptate, după-ce înșiși susținătorii lui o mărturisesc.

„Dar” — adaugă lordul Salisbury și și aceasta se potrivește la noi — o

altă primejdie consistă într'aceea, că aceia, cari sfătuesc pe Sultanul în paguba și spre nenorocirea sa își închipuiesc, că nici o destrăbălare în imperiul turcesc n'ar fi destul de mare, pentru-că se fie urmată pedeapsa, care, precum am zis mai sus, e destinată de mai înainte și în mod absolut cert de providința dumnezească pentru destrăbălări dăinuitoare. Aceasta ar fi o funestă iluziune a sfetnicilor Sultanului.

Turcii sînt ca popor foarte deaproape înrudiți cu Ungurii. „Destrăbălările” în imperiul turcesc sînt provocate ca și în Ungaria prin nerespectarea principiului egalei îndreptățiri. Acolo ca și aci se fac de guverne în continuu promisiuni pentru îndreptare; acolo ca și aici minciuna a devenit o temelie a sistemului de guvernare. Sîntem dar' mai ales datorii a pune cuvintele înțelepte și cumpănite ale lordului Salisbury la vederea și socotința despoților noștri și să insistăm pe lângă ei ca să-și iee drept exemplu pășunile fraților lor.

Agliardi a învins. De când cu faimosul conflict Kálnoky — Agliardi — Bánffy, foile acestuia își perdeau mințile de victoria stăpânului lor, și ziceau că „la toamnă” „de sigur” Agliardi se va duce, dacă nu în alt mod, mai pe față, eclatant, atunci cel puțin astfel ca Papa îl va numi cardinal în „cel mai apropiat” consistor și așa „i-se va da lui Bánffy satisfacție”.

Nimic din toate acestea; a trecut „toamna”, și numai acum, iarna, 29 Nov. s'a ținut la Roma un consistor secret, în care Papa a numit noui cardinali pentru mai multe teri, dar' pe Agliardi nu.

Cine a învins? Bánffy totuși va pretinde că el.

Dl Lahovary este desmîțit — de „Pester Lloyd”. Dl Lahovary, fost ministru de externe al României, a zis că liberarea „memorandiștilor” este rezultatul intervenției lui. Pe temeiul informațiilor competente, „Pester Lloyd” afirmă, că expresiunea domnului Lahovary nu poate fi privită, decât ca o apucătură de „cortez” a unui politician amărit de a fi fost împins în opoziție.

Atitudinea Românilor bucovineni. „Gazeta Bucovinei”, numărul 92 a. c. scrie un articol asupra politicii bucovinene-române și spune: Cum se vede așadar, nici ministrul Badenii nu este dispus a băga în seamă plângerile și suferințele noastre; și acesta dă probe neîndoielnice, că are tendința a ne bagateliza. În acest timp critic dela fiecare din conducătorii noștri se pretinde ca să fie deplin la locul seu. Politica șovăitoare e de tot inconsultă; energiei și decizii trebuie să fie conducătorii noștri. Nu le mai este permis să se mulțumească cu vagi promisiuni, ci

ei trebuie să provoace promisiuni firme; și dacă aceasta nu li-ar succede, fără întârziere ar trebui să-și caute în parlament alt loc, ar trebui să părăsească clubul Hohenwart, care rămâne guvernamental, fără să poată satisface fracțiunile, din cari se compune. O prietenie în care ești constrins a tot da, fără să și primești în schimb ceva, nu mai este prietenie, este o exploatare unilaterală. Dacă guvernul central și local, cum zilnic se dovedește, este decis a da în lături toate dorințele noastre, atunci aceasta nu e permis să se înțelepe cu consimțirea deputaților români. Acestia, fără iluzii deșerte, imediat trebuie să tragă consecințele. Aceasta este părerea noastră a poporului român din Bucovina. Cine crede, că dorințele noastre se pot desconsidera, că noi Români de aici sîntem o masă moartă de popor, care nu știe a urmări afacerile politice, aceia se înșală. Noi ne-am trezit deja, și glasurile de nemulțumire cu actualele stări se înmulțesc din toate părțile țării, poporul nostru român începe a respira vieață și doare, ca conducătorii să se conformeze deplin pretensiunilor sale, dacă mai au ambiția, ca să fie considerați de conducători.

Chestiunea scandinavă.

Iohn Lund, presedintele „Lagthing”-ului din Cristiania, desvoaltă pe lung geneza acestei chestiuni în „Neue Freie Presse”, care articol îl luăm și noi drept basă a unor expuneri absolut necesare. E vorba de blonda Scandinavia, de țeara basmelor germane și residența frumoaselor mituri. De mult timp deja liniștea internă a devenit o utopie pe peninsula aceasta!

Atât Norvegia cât și Svedia erau odinioară state libere, independente, guvernate de regi proprii, Norvegia numai până la anul 1397, când încheiă uniune personală cu Danemarca, mutându-și-se astfel și sediul regelui la Copenhaga. Atât Norvegia cât și Svedia aveau rol principal în istoria Europei, avînd Svedia de regi pe un Gustav Adolf, Carol al XII-lea și alții.

La anul 1814, după înfrîngerea marului Bonaparte, Danemarca a fost constrinsă a ceda Norvegia Svediei, pentru bunele servicii ce această țeară prin mareșalul Bernadotte a prestat în lupta de ofensivă contra Francezilor. Norvegia însă, care până atunci dusese o vieață autonomă, a voit să rămână și mai departe independentă și s'a proclamat în 17 Maiu 1814 o constituție, care și astăzi îi este fală și a prins armele în mână pentru a-și apăra această constituție. Numai după învingerea multor greutăți și-a dat Norvegia învoarea la alianța personală, încheiată în 4 Noembrie 1814, după-ce constituția „i-s'a asigurat. Pe basa alianței Norvegiei „i-a rămas un propriu guvern, legi proprii, armată și marină proprie, dar' și vamă

independentă de a Svediei. Numai ministrul de externe îl aveau comun, care însă totdeauna trebuia să fie Svedian. În legătură cu aceasta mai era comun și consulatul și diplomația. Ministrul de externe nu era responsabil și al parlamentului norvegian, el numia după placul seu consuli, și astfel a rămas lucrul până în ziua de azi, până când situația internă s'a schimbat.

Poporațiunea în Norvegia s'a duplicat, și în poporațiune conștiința libertății a devenit tot mai trează, îndeosebi după-ce la anul 1821 a șters nobilimea și a introdus caracterul exclusiv democratic în guvernare. În cele comerciale, Norvegia este prima țeară după Engli-tera, ear' în cele culturale a făcut progrese abundante, producînd scriitori ca Bjônsterne Björnson, Henrik Ibsen și alții.

Svedia a progresat cu mult mai puțin, și-a susținut temeiul aristocratic și a arătat totdeauna puterea de stăpân, încercînd cu tot privilegiul de a-și încorpora Norvegia. În urma acestei tendențe continue ura între ambele state a devenit tot mai mare și ura aceasta amenință de a fi periculoasă de atunci, de când Norvegia își cere un propriu consuli, ceea-ce pentru progresarea lui are să zică foarte mult.

Svedia se prepară de 10 ani încoace în continuu de războiu, fortificându-și puterea armată și urcînd budgetul de războiu; în presa svediană, ba chiar și în parlament se aud continue voci, ce provoacă la războiu în contra Norvegiei. Numai adunările populare mai nouă, la cari au luat parte cu totul vre-o 30.000 de persoane s'au exprimat în contra unui războiu norvegian.

Norvegia s'a văzut silită a abzie deocamdată de pretensiunile sale referitoare la consuli, dar' s'a pus și ea pe lucru, votînd 40 milioane de franci (jumătate din budgetul țării) pentru înarmare. Norvegia a recurs și la alt for, la juriul de pace european, ea a fost prima țeară, care a trimis deputați oficioși la conferențele interparlamentare pe cheltuielile statului.

Aceste două țerișoare își stau deci astăzi dușmănoase față în față. Ciocnirile sînt inevitabile, pacea europeană este amenințată și din Nord. Uniunea dintre Svedia și Norvegia nu a fost salutară și astăzi este o pedecă pentru libera dezvoltare a ambelor țeri. „Coacta communio est mater discordiarum”, a zis odată ministrul olandez M. van Konten, ceea-ce o putem în special aplica și la stările noastre politice, dar' trebuie să considerăm o cauză și mai vedită a discordiilor actuale: este conștiința națională.

— Fii raționabil, fi zise ea, și pentru mai multă precauțiune, Laurenția puse între ea și el un mare fotoliu, îndrăgindu-l căruia sta răzimată, făcîndu-și în chipul acesta un fel de meterez, eu „ți-am dat o dovadă de încredere lăsîndu-te să intri, nu mă sili ca să mă căiesc pentru aceasta și părăsește-mă.

— Ești crudelă, doamnă, replică Javier cu un ton îndrăgnet și totodată desmerdător, după-ce m'ai condus pe pragul pământului promis, voești să mă mulțumesc cu aceea, că „l-am întrevăzut... Mă crezi mult mai eroic decît sînt.

— Te cred un om de onoare, prea bine crescut și prea respectuos decît să poți rămîni la o femeie în contra voinței sale.

— Amorul nu-i respectuos în punctul acesta, și eu te iubesc pasionat ca să nu trec de loc peste bunele cuviințe vulgare.. Voiu adauga, urmă Javier cu o ușoară nuanță de ironie, că d-ta fusați venind într'o dimineață la mine, „mi-ai arătat curat, că simpatia ne face adese-ori să sîrim cu picioarele unite peste bunele cuviințe lumesti.

(Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Ei...

Se nu ridici asupra mea
Blînd ochii mari și lini,
Prea caldă e privirea lor
Și dulce-a lor lumini!

Să nu-mi zîmbești când vei vedea
Că te priveșc eu dor
Căci zîmbetu-ți șagalnic e
Așa de nșelător.

La ce s'aprinzi în pieptul meu
Un dor nemărginit,
Când tu 'nainte-mi ca o stea
În noaptea-ai răsărit.

Ca să dispari în zori de zi
Să nu te întălnesc
Străin apoi în urma ta
Plîngînd să rățesc!

Dar' nu!... Ridică-ți ochii mari
Privește-mă cu dor,
Aprinde 'n mine focul sfînt
De dragoste și-amor.

Zîmbește-mi dulce și frumos
Cum tu știi să-mi zîmbești,
Ca dragostea din pieptul meu
Ntrîndu-o să o crești.

Căci și așa m'ai tulburat
Și înzadar ar fi,
Dacă zîrîndu-mă — de azi
Tu nu 'mi-ai mai zîmbi!

Mai bine-aprinde 'n sinul meu
Un foc cumplit de dor,
Ca de vîpaia lui apoi
Eu istovit să mor:

În cîsul trist — atuncia când
Va fi la despărțit —
Stea blîndă, ce 'n vieața mea
Priveagă-am întălnit!!!

Emiliu Sabo.

Magazinul Barbuni.

— Roman. —

De

André Theuriot.

Tradus de I. E. Prodan.

(Urmas).

— Aide, murmură Lafrogne cel mai tîner, punîndu-și pe cap pălăria de păslă, e timpul... Vom apuca prin strada Romaine.

Eșiră prin strada Bourg-ului, o luară prin micile strade laterale și intrară cu zor în drumul ce merge de-alungul viilor dela Chanteraine.

Făcură trecerea fără a pronunța o vorbă. Noaptea se lăsase bine, o noapte fără lună, favorabilă întălnirilor amoroase. Când fură în vederea Rembercourt-ului, în loc de a urma drumul, ocoliră mării fermei și dădură prin livezi. De partea rîului era o mică ușă, a cărei cheie o păstrase Germanin. Prin această ușă străbătură în ocol, unde totul părea aștit și unde nu se auzia decît cântecul nocturn al greierilor, al căror vag borbănit părea a fi răsufierea surdă a câmpurilor adormite.

În timpul acesta, liniștea era departe de a domni în apartamentul Laurenției. Îndrăgîndul persienelor închise, două voci conturbau tăcerea nopții: una, alternativ iritată și rugătoare; cealaltă bărbătească, ademinitoare și, ale cărei intonațiuni sîmneau tare cu ale dlui Duprat.

Era Javier, într'adevăr, pe care Laurenția fusese atât de ușuratecă de a-și primi la ea.

Temîndu-se, ea el să nu recurgă la o urcare pe zid, precum o amenințase, Laurenția nu cutezase a închide ușa de cătră pădure; pe înopțate, îndată-ce fusese sigur că femeia în casă s'a fost retras, Duprat se grăbise de a străbate în odaia din rîndul de jos, unde lumina unei lampe îl făcea să presupună, că doamna Lafrogne trebuia să se afle. Odată stabilit în loc, se legase de a nu eși așa în grabă, și, socotind că această odaie confortabilă și cochetă era un loc de petrecere preferabil umedelor văi ale pădurii, el se folosi de elocuența sa cea mai convințitoare pentru a obține permisiunea de a rămîni acolo. Javier își puse simplu pălăria pe o mobilă și rămase nemișcat înaintea tinerei femei, care îl ruga ca să se de-părtaze.

Societatea de lectură „România Jună”

În societățile de lectură a universitarilor Români din monarhia noastră se desvoltă în anii din urmă o maoasă activitate, ce umple de bucurie inima ori-cărui Român, care ține la tinerime. Numai ieri și alaltăieri am adus vești frumoase despre societatea academică „Junimea” din Cernăuți, am amintit mai des zeloasa societate „Petru Maior” din Budapesta, și astăzi sntem în plăcuta poziție de a comunica unele detaieri asupra societății „social-literare” „România Jună” din Viena, având la dispoziție raportul ei anual pro 1894/95.

Cu conducerea societății în anul expirat au fost concrezuți:

a) În comitet: Drd. Alex. Vajda-Voevod, președinte; Drd. Alex. Fodor-Crețulescu, vicepreședinte, stud. agron. Paul Bogdan, secretar I, stud. med. Aurel Aleman, secretar II, stud. tech. Cornel Horșă, secretar II, stud. med. Alex. Crăciunescu, casar, stud. tech. Teofil Popovici, controlor, stud. for. G. Sërbu, bibliotecar și econom.

b) Comisia literară: Drd. med. Alex. Vajda-Voevod; stud. techn. II. Părvulescu; stud. techn. Cornel Mesaroș; stud. techn. Cornel Horșă, și stud. agron. Paul Bogdan.

c) Comisia revêzătoare: stud. techn. II. Părvulescu; stud. techn. Cornel Mesaroș; Drd med. Octav. Proștian.

Din „partea generală” a raportului aflăm, că împlinind societatea cu finea anului administrativ 1894/95 al XXV-lea an al existenței sale, a decis deja în prima ședință, ca a douăzeci-și-cincia aniversare, să se sërbeze într-un mod demn de trecutul societății, prin arangiarea unui iubileu. Spre scopul acesta s'a și ales un comitet arangitor dintre membrii ordinari cari locuiesc permanent în Viena, care comitet s'a constituit în trei secțiuni cu următorii preșidenți: Dr. Sterie Ciurcu, Dr. Aurel Cavaler de Onciul și Al. Vajda-Voevod, — având de președinte general pe dl Dr. Sterie Ciurcu. Rezultatele obținute până acum de acest comitet snt puțin încuragiatoare, pentru „Almanahul” ce se va da cu acel prilegiu al socoșii puține lucrări (!), ear în fondul menit de a întemeia un alumnep pentru ocrotirea gratuită a tinerilor lipsiți de mijloace, au încurs până acum numai 700 fl. Apelăm și noi, împreună cu tinerimea la publicul românesc, rugându-l, a nu-și uita de datorițele sale față de tinerime!

Aflăm cu plăcere, că „România Jună” în cele materiale este mai binișor situată decât celelalte societăți de lectură, putând ea distribui și modeste ajutoare studenților lipsiți de mijloace, în anul acesta la 6 inși suma de 100 fl. din „plus”-ul mic, ce a cruțat. Averea totală a societății se urcă la 13,455 fl. 11 1/2 cr. Precum în alți ani, așa și în aceasta, „România Jună” s'a achitat de o onorifică datoriță, numindu-și membri onorari, și anume: pe doamna Elena de Popovici, apoi pe domni Constantin Arion, Dr. D. P. Barcianu, Periețan-Bazëu, Lascar Cartagiu, Dumitru Comșa, Iuliu Coroianu, Nicolau Cristea, Gerasim Domide, Ioan Grădiștean, Tache Io-

nescu, Al. Lahovary, Dr. Teodor Mihali, Rubin Pația, Dumitru Sturdza, Dr. Aurel Suciuc și Mihail Velici; de membri emeritați au fost numiți domni Dr. George Candrea și Dr. Pompei Gherman. Entusiasmul cu care tinerimea privește la conducătorii și iubiții sei martiri, se poate vedea și din acest semn frumos de stimă.

Conform unei noue deciziuni, membrii „României Jună” vor purta de acum înainte la ocaziuni festive, unde vor reprezenta societatea, o pantilă de mătasă în coriorle roșu-galbin-albastru ca insiguiu, cu inscripția în aur „România Jună”.

Societatea a ținut cu totul 12 ședințe ordinare, 2 extraordinare, 2 literare și 4 festive.

Operatele cetite în societate snt: „Măiestrul”, poesie de dl I. Vajda-Voevod, declamată de dl Ionel Capșa. — „Sirena”, novelă, traducere din limba croată de dl Cornel Comanescu. — „Din viețată”, schiță de dl Al. Vajda-Voevod. — „Renașterea Urziceii”, de dl I. Părvulescu. — „Visiune”, poesie de dl I. Vajda-Voevod, declamată de A. Vajda-Voevod. — „Soartea”, novelă de dl A. Vajda-Voevod. — „O ședință la România-Jună”, schiță umoristică de dl O. Georgian. „De ce nu-mi vii”, poesie de dl Vajda-Voevod, declamată de dl A. Vajda-Voevod. — „Spre patria străbună”, schiță umoristică de dl Vajda-Voevod. — „Urzica”, foaia umoristică a societății, cetită la finea ședințelor literare.

Activitatea literară a societății, firește, e cam modestă. Aceasta o constată și președintele în raportul seu, zicând: „Causa, că nu s'a lucrat mai mult, nu este de a se căuta atât în indolență, cât mai mult în împiegurarea, că toți tinerii universitari români din Viena, cari snt membrii societății noastre, se ocupă foarte diligent cu studiul. Presidiul societății își ține de datoriță a constata această împiegurare, spre a risipi temerile multor părinți, cari ezitează de a-și trimite fiii la universitatea noastră”.

Noi dorim succes frumos tinerilor nostri atât de laborioși, pe lângă toate cele zise din presidiu însă, totuși ne exprimăm dorința de a-i vedea mai productivi și pe terenul literar în sinul societății literare.

În sfârșit constatăm, că membri ai societății au fost: ordinari 32, fondatori 36, onorari 109, emritați 62.

Mulțumim cu rezultate multilaterale ale activității „României Jună” de pe anul 1894/95, fi dorim un splendid succes pe viitor, indeosebi ca să-și poată cu demnitate sërba iubileul amintit.

Cronica politică.

(Evenimente în Orient). Cu toate cele 110 batalioane de redifi mobilizate, despre cari vorbește depeșa din Constantinopol de alaltăieri, pace în Anatolia nu se face, încierările între creștini și musulmani nu încetează. Chiar și depeșile oficioase ale biuroului de corespondență o mărturisesc. Așa, spre pildă, una dela 29 Noembrie spune: La 25 c. s'au întemplat în districtul A-

derin, în munții Tekirdagh încierări cu multă durată între Armeni și trupe turcești, cu care prilegiu a fost arsă și comuna Kheban. Teritorul răsculat pare acum — zice depeșa, — că e întins în partea oestică și nordică a sandjacului Maraș. Munții de acolo, al căror centru este Zeitun, snt plini de răsvrători armeni. Mustafa-pașa dispune cu rezerve cu tot de 15.000 oameni; răsculații snt și ei cam tot atât de tari.

Într-aceea acțiunea ambasadiorilor celor 6 puteri în Constantinopol se învîrte de vre-o zece zile numai în giurul unui singur lucru, anume că pe atunci încă toți cereau dela Poartă permisiunea, ca pe lângă o corabie staționară, ce o are fiecare putere stabil la îndemână în apele „Cornului-de-aur” să mai intre din partea fiecărei din cele șese puteri încă o a doua corabie, tot cu caracter „staționar”, adevă stabil. De zece zile se tărăgănesc negocierile în această privință; și în speranță, că cererea puterilor va fi încuviințată, corabia engleză Dryad înaintase până la oarecare distanță dela strimtoriile Dardanelor, dar' a fost oprită de cătră paza turcească, încât a trebuit să se reintoarcă la portul din Salonichi.

Încuviințarea nici până azi n'a venit; Poarta și Sultanul aduc în fiecare zi alte scuse: la început Sultanul recunoștea dreptul puterilor de a cere așa ceva, dar' se ruga, ca să nu uzeze de acest drept; pe urmă Poarta invoca drept motiv, că prin intrarea celor 6 nouă corăbii pe deoparte Turcii ar fi iritați, pe de alta Armenii încurajați; a treia-oră s'a dus ministrul de externe Tewfik-pașa el însuși cu fostul vizir Said-pașa pe la ambasadiori, asigurând, că „nu mai este de loc trebuință de a doua corabie, fiindcă toate snt liniștite”. Ear' ultima depeșă privată din Constantinopol spune, că „în privința celor două corăbii staționare s'au produs în ultimele zile greutăți neașteptate... acum nu numai motive de oportunitate snt invocate din partea Porții, ci deodată se valorează motive de drept și se pretinde, ca Sultanul are voință liberă, a edita un فرمان în această privință ori a-l refusa”. Și depeșa oficioasă sună:

„În cercurile turcești se aude exprimându-se părerea, că convenția din Paris despre strimtori fixează neexact dreptul privitor la a doua corabie staționară și că Sultanul are liberă voință a refusa o astfel de cerere”.

„Se crede însă totuși, că cererea unanimă a puterilor va fi în urma urmelor împlinită”.

„Times” își începe articolul de fond dela 30 Noembrie cu fraza: „Încăpăținarea Sultanului amenință earși a ascuți greutățile Turciei într'o crimă”.

*

A fost injeccionată îndată cu pretinsul salvator „serum”. Nădejdea părinților era alimentată, vèzând că nu se ivese semne îngrijitoare, ba în altă zi însuși medicul declară, că merge spre bine. După injeccionare însă copilul începu a slăbi și a deveni mai palidă și melancolică, dar' tot arăta o dispoziție relativ destul de vioaie, ba Duminecă dimineața a și „dansat” puțin, ca să arete părinților, că ea nu e așa bolnavă; și ca să le alunge îngrijirea ce o vedea tipărită pe fețele lor, le spunea cu vorba că „Biblica acum nu e morboasă”. Și se înveseliau părinții, că se delătură catastrofa, binecuvântând pe cel-ce a inventat „serumul”.

Luni în 25 Noembrie, seara a stat la masă în brațele mamei sale, dar' fără să mănânce, însă se distrăgea cu jucăriile ce i-se făceau. Mai târziu a dorit să fie culcată, că i-se somn înainte de a se culca a rugat pe mamă-sa să se lase să o sârute. A sârutat-o lung și cu foc, rugându-o să-i spună tatălui, că i-e mai bine. Apoi a adormit dulce respirând lin și regulat.

Mamă-sa, lăsându-o în grija doicei credincioasă, care o a lăptat, aleargă veselă în altă odaie la soțul seu, să-și spună impresiile bune și cele auzite dela Biblică. Aici nutriți de nădejde, părinții cu dl Dionisie Vajda și alți prieteni am încins o conversație actuală.

Dar' nu peste mult auzim un țipet al doicei. Alergăm cu toții înfiorați. Catastrofa grozavă era fapt. Inimă nobilă a scumpului odor a încetat să-și continue funcțiunea.

Biblică, mica Viorica era moartă.

În somnul lin ce a fost cuprins-o a isbucnit o convulsione, scurtă, cât o clipire de ochi. Aceasta scurtă, da' cu cât mai teribilă clipă a stns viețată fragedă a celei mai dră-

(Reinoirea compromisului dualistic). La îndemnul deputatului Ceh-tinêr. Dr. Dvorzak, deputații aleși în colegiile rurale din toate provinciile cisleithane, au ținut o conferență, în care s'a hotărât a convoca o adunare generală a tuturor deputaților agrari cu scop de a formula cerințele economilor cisleithani față cu apropiata reinoire a învoelii cu Ungaria. Totodată s'a ales și o deputație numeroasă, care se va duce la ministrul-president contele Badenii; la ministrul de agricultură contele Ledebur; la ministrul de comerț, baronul Glanz și la Dr. Bilinski, ministru de finanțe, pentru a le expune plângerile și dorințele poporului econom și a cere, ca în negocierile pentru reinoirea învoelii comerciale cu Ungaria guvernul să aperse cu toată energia interesele agrare ale Cisleithaniei față cu concurența Ungariei.

Lupta în comitate.

Alegeri în Acăș (Sêlagiu).

Grele timpuri am ajuns, nu ni-se respectează drepturile cetățenești, cu sfânta dreptate nu putem învinge.

În 21 Oct. a fost prima alegere în cercul electoral din Acăș, însă Ungurii alegători din Acăș fiind ocupați cu lucrul de câmp, încât abia s'au prezentat 10 votanți, vèzându-se în minoritate absolută, au lucrat cu toată forța să se nimicească alegerea. Planul a reușit, președintele a suspins alegerea din acel motiv, că listele alegătorilor din Supurul-de-jos și Unimêt — comune pur românești — notarul le-a uitat acasă.

Și eată alegătorii din Supurul-de-jos, în număr de 60, sub conducerea domnului protopop Michai Ciuca, preotului Ludovic Rezei și învêțătorului Ioan Pap, blamați și rușinați au venit acasă.

S'a făcut protest, însă până în ziua de azi nici o judecată.

Pe cât eram de însuflețiți la prima alegere, pe atât de indignați pentru a doua alegere ce se făcu în 28 Noembrie. Dacă noi amăsuraț puterilor noastre materiale solvim contribuțiunea, ținem țeara cu toate speșele, dacă pentru dare ni-se vënd moșile, carul, plugul și mălaiul, dacă nu ni-se respectează drepturile egal cu alți locuitori din țeară, pentru-ce să mergem la alegere să ne batjocorească, să fim instrumente slujbașe ale Ungurilor.

Perdurăm o zi frumoasă de Ineu în 21 Oct., numai să arătăm fraților români că și noi trăim, și mai pe urmă am fost batjocoriți.

Pentru aceea am decis în solidaritate, că la alegerea a doua din 28 Nov. nu vom merge, până nu ni-se va face dreptate, să vedem cum ni-se respectează drepturile.

Nu voim drept-aceea să fim judecați înaintea fraților români de lași și nepăsători, căci eu bărbăție s'au luptat și Români din Supurul-de-sus sub conducerea bravilor proeți Augustin Ossian, George Stanciu și învêțător Bobici la Socaciu, și mai pe urmă au fost batjocoriți de Unguri, însă dorim dreptă judecată, căci dacă ni-se zice nefecetă că avem

drepturi egale, ar trebui să avem și satisfacția și judecata egală.

Eată dar' cauza pentru ce n'am participat la alegerea din 28 Nov., însă deși megerem, am fi pățit ca alegătorii români din cercul Socaciului, unde s'au ales 2 Unguri la Acăș 2 Unguri.

Fie-le gușa la loc!

Supuru-de-jos, 29 Nov. 1895.

În numele alegătorilor

L. R.

O rectificare.

Turda, 2 Dec. 1895.

În raportul meu publicat în numărul 259 din 1 Decembrie, s'au străcurat unele erori esențiale, cari le cred a fi de lipsă să se emendeze și anume:

a) peste tot unde e vorba de cercul Ierei (Also-Jára) se zice cercul Devei, pe când în comitatul nostru nu avem Deva, ci Iara

b) aleși de acum se zice la e) în cercul Mahaciului diure 11, pe când acolo nu mai 1 (zi unul), au fost să se aleagă precum se vede și mai sus din text;

c) aleși, la cari le expira mandatul nu mai în 198, în loc de 1897;

d) se zice „în cercul Devei Petru Suciuc și Ioan Vlasa, protopopi”, pe când ar trebui să fie, în cercul Ierei Petru Suciuc și Ioan Vlasa, protopretori, batâr de ar fi protopopi dar' snt protopretori și încă rôi!! I. C.

CRONICĂ

Sibiu, 4 Decembrie n.

Ungaria nu este stat creștin. Constatăm un fapt vechiu, dar' vechiic nou pentru caracterizarea stărilor din Ungaria. Primarul din Vaț, Gajári Géza a declarat în public, că va pucea aspru în contra agitatorilor partidului poporal, deoarece-acesta cere o Ungarie creștină, comitând astfel un atac în contra egal îndreptățiilor Ovrei. Pe proeții catolici el nu-i ține de patrioți atât de buni, ca bună-oră pe avocatul ovreu R. B., căci acestia voesc a turbura liniștea țerii... *Hau, felix Palestina!*

Serata literară-musicală a tinerimii universitare române din Budapesta, ținută Duminecă seara a avut un succes splendid atât moral cât și material. Colonia română a fost foarte bine reprezentată. Cea mai mare însuflețire a domnit atât în decursul seratei, cât și în al banchetului. Raportul special în lipsă de spațiu numai mâne îl vom pute publica. Sntem foarte veseli de a pute înregistra această știre.

Semne de împăcare. Aflăm, că dl Ilariu R. Banciu, teolog abs. este citat a doua-oră la judele de instrucție de aici pentru-că a declarat poesia de Coșbuc, „Noi vrem pământ”. Prima-oră i-s'a prezentat poesia mână și formulată după pofta celor din Făgăraș, unde o declamase. Dl Banciu însă aflând în ea mai mult de 12 erori nu a recunoscut-o, nici nu a voit să o coregă, decât că a substras cuvintele schimbate. Acum fiind de nou citat pe 7 l. c. i-se va prezenta desigur poesia adevărată. Sntem curioși pe basa cărei poezii va fi acuzat dl Banciu, pe baza celei schimbate după placul Făgărașenilor, ori pe baza poeziei lui Coșbuc?

Cercul sərbătoria primirea noului ânger Dar' pe pământ, în intristata casă părintească jale și amar, al cărui tablou las să-și închipească tot omul, care știe și simte ce este o asemenea Iovitură, care știe cine snt și cum snt Dr. Teodor Mihali și soția. Că ce au perdut, nenorocirii de ei, vor înțeleg toți, cari au cunoscut pe dragul lor boboc, pe mica Viorică.

Înmormântarea s'a petrecut în mijlocul unui public mare, stăpânit și el de durerea ce copleșea pe bieții părinți.

„Pentru-ce a știut veni moartea chiar aici, la acești oameni buni și cu avere frumoasă, să le răpească unicele copii?” se rostia de pe buzele multora.

Ceremonialul funebral după ritul gr-catolic l-au îndeplinit doi protopopi și trei proeți în salonul locuinței unde e întinsă și împodobită, ca o mireasă scumpa moartă.

Când cântările jalnice și fumul de tămâie se înălțau solemn, și când priveai la moarta, frumoasă ca-și-cum ar fi vie, încungiurată de cununi, acoperită cu flori, întovăreșită de păpușile ei favorite, ear' sdrobită părinți îngenuchiați lângă ea, sorbind-o cu privirile și învêlind o cu văpaia sufletului lor, apoi publicul înlăcrimand, stând trist și sfios în vreme-ce afară capela civilă din oraș moudula în un cânt funebrel: „ți-se părea, că te găsești înaintea unui altar miraculos, pe care stă radioasă o dalbă sfântă, draguța Viorică, înprăștiind miresme și binecuvântări, și noi cu toții stăteam confundăți în adorarea ei!”

Ce spectacol feeric, divin!

Atunci numai ne treziam din contemplațiunea pioasă, când durerea înăbușită a părinților isbucnea ca o furtună, ce te cutremură.

Sărmane inimi, sărmani părinți!

Viorica.

„Stând în temniță, n'am avut timp și puțință, să mă delectez în deajuns și să-mi satur inima de iubirea ce i-o nutriam; ear' acum, când era de tot a mea, mi-ai luat-o Doamne!”

„Pentru-ce am meritat noi această încercare crudă, când n'am făcut nimieniu în lume nici un rău?”

Snt cuvintele părintelui lovit de soarte, când a vèzut floarea sufletului seu scuturată de vântul ghețos al morții.

Moartea micușei Viorica e una dintre cele mai triste drame a inimilor părintești.

O copilă dragălașe, cu atâtea însușiri frumoase, cu atâtea farmec în ființa ei de ânger, încât captiva pe toți, părăsește lumea și pe ai sei, în zorile vieții, când nimic nu-i lipsia, când toate îi zimbiau!

*

Începând dela procesul „Memorandului” și sub toată durată suferințelor în închisoarea martirilor, între cari și tatăl ei: Dr. Teodor Mihali, neuitata nutria gîngăsa sa inimă, când îl chema pe tatăl seu afară, și el „nu o asculta”? Cine înveselea și delecta mai mult pe torturații martiri ca ea, amica și iubita tuturor? Sigur, că momentele de dulci plăceri, ce le-a cauzat acea ființă ângerească, precum chipul și suvenirea ei nu se vor șterge din inimile lor, și nu mai puțin o vor deplânge neconsolații ei părinți. Oaspeții, cari cer-

Cine era mai îngrijată și mai spăriată, decât mica Viorică, când cruzii gendarmi cu de-asila răpiau pe dragul seu tată? Cum îl înșoțește ea pe drumul osândei? Și, când închis, ce enugete frământau nevinovatul ei suflet, ce simțăminte nutria gîngăsa sa inimă, când îl chema pe tatăl seu afară, și el „nu o asculta”? Cine înveselea și delecta mai mult pe torturații martiri ca ea, amica și iubita tuturor? Sigur, că momentele de dulci plăceri, ce le-a cauzat acea ființă ângerească, precum chipul și suvenirea ei nu se vor șterge din inimile lor, și nu mai puțin o vor deplânge neconsolații ei părinți. Oaspeții, cari cer-

Cine era mai îngrijată și mai spăriată, decât mica Viorică, când cruzii gendarmi cu de-asila răpiau pe dragul seu tată? Cum îl înșoțește ea pe drumul osândei? Și, când închis, ce enugete frământau nevinovatul ei suflet, ce simțăminte nutria gîngăsa sa inimă, când îl chema pe tatăl seu afară, și el „nu o asculta”? Cine înveselea și delecta mai mult pe torturații martiri ca ea, amica și iubita tuturor? Sigur, că momentele de dulci plăceri, ce le-a cauzat acea ființă ângerească, precum chipul și suvenirea ei nu se vor șterge din inimile lor, și nu mai puțin o vor deplânge neconsolații ei părinți. Oaspeții, cari cer-

Vesela și înțeleapta copilă într'o zi (19 Noembrie n.) se plânge că o doare capul. Trec patru zile, fără a arăta semne de dureri mai mari decât puțină indispozițiune. Când Sâmbătă, în 23, medicul, din precauțiune, advertisat fiind o caută în gât, și constată subversivitatea periculoasei boale diferitis.

Un preot netrebnic. Ni-se scrie: Preotul Iosif Beșan din Giula, asupra căruia s-au mai ridicat plângeri pentru avaria sa față de popor, în săptămâna trecută și-a încoronat nemernicia cu faptul, că pe doi tineri săraci, chiar dinaintea sfântului altar i-a respins dela comunie, pentru-că aceia nu erau în stare să-și plătească 6 fl., ci numai trei pentru funcțiune. Compromiterea pentru netrebnicul preot și pentru biserica noastră, cu atât era mai mare, că la nuntă erau mulți străini, chiar cumetrii era un German frunțos, despre care se zice că a și făcut arătări la locuri competente contra acestei mișelii. Românii sunt în mare agitație și se scandaiează de fapt. Și acesta e preot? e păstor? Care nu numai, că nu atrage, dar și surstrăinează turma din biserică! Vom vedea înșel. consistor ce va face cu acest netrebnic, care aducându-și aminte de rău, în urmă după multe ingerențe a putut înduileca pe tinăra păreche să vină la biserică și să-și cununat gratuit.

Victima gendarmilor. Sub acest titlu am luat după „Dreptatea” o știre despre niște isprăvi de ale gendarmilor. Privitor la chestiunea sulevată, numitul ziar primește din oficiu competent următoarele:

„La 9 Mai a c. parochul gr.-or. din Belint a adresat protopretului din Receașiu o scrisoare, în care a anunțat, că Costa Veche, în etate de 17 ani, în decurs de un an de-a doua-oară are de scop de a se însoți la concubinată cu Anna Pascu, o fată desvoltată de 15 ani, și că la 12 Mai vor sërba acest concubinată. A rugat deci pe protopret, ca să preia o prietărie acestei sərbări, să-și cizeze la sine pe ambii, și să-și convingă despre scopul lor imoral. Protopretul a și trimis la fața locului patrula gendarmerească din Chisetu, dar primind concubinatăi veste despre dispozițiunile luate, au amintit sərbărea publică. La acestea parochul a înștiințat lin nou pe protopretul Ioanovic, că sərbărea se va ține la 19 Mai. Dar nici atunci nu s'a ținut. La 30 Mai a scris protopretului protopopul Belintului, descriind, că părechia amintită trăește de mai multe zile în concubinată și că spre scandalizarea tuturor la legarea „ortăciei” au mai dat și tractă mare, ear' după-ce provocarea parochului din Belint adresată concubinatăilor, ca să absteie dela însoțirea aceasta ilegală, a rămas fără rezultat, protopopul a rugat pe protopret, ca acesta să dispună ca fata să fie dusă la părinți cu brachiul. Aceasta s'a întâmplat. La 17 Sept. parochul din Belint a anunțat, că părechia tinăra din nou s'a însoțit, și că acestea au declarat, că deja nu au teamă, deoarece-ce au imblânzit atât pe paroch, cât și pe protopret. Parochul deci a rugat din nou pe protopret, ca să cizeze pe acești tineri la Chisetu, unde să-și dețină cel puțin două zile, deoarece-ce tatăl fetei a declarat, că dacă ficea sa va mai fi odată deținută, atunci nu o va mai lăsa la tinăr. Protopretul la aceasta repetată rugare a și dispus escortarea părechei tinere la Chisetu. Neamurile fose s'au opus. Atunci notarul comunal a recurs după gendarmi. Gendarmeria a fost comandată la fața locului. Tinăra păreche însă spriginată de rudeniile lor, cam 12—15 la număr, s'a opus, amenințând viețea celor 2 gendarmi, ear' bunicii lui Veche, Constantin Adam, a pus mâna pe baioneta unuia dintre gendarmi, voină a-i smulge pușca din mână. La acest atac faptic, gendarmul a trebuit să deie foc și astfel a împușcat pe Constantin Adam. Județul militar a investigat cauza și a constatat, că numitul gendarm era îndreptățit, ca față de atacătorii mai numeroși și înarmați să folosească arma într-o apărare sa proprie.”

Viețea, numărul dela 19 Noembrie publică din peana dlui Al. Viahuțu o dare de seamă asupra romanului „Apărarea unui nebun” de Svedezul Strindberg. Deasemenea publică o dare de seamă, mai scurtă, despre volumul din „Biblioteca pentru toți” ce cuprinde lucrările regretatului nostru colaborator Ioan Popovici-Bănașeanu. Aduce apoi o novelă de I. Gorun, poezii de Artur Stavri, I. Colgiu, St. O. Iosif, ear' dl I. Găvănescu termină studiul d-sale asupra lui Gr. Alexandrescu.

O nouă carte de cetire. Dl Virgil Onițiu, iubtul nostru director al gimnasiului din Brașov a scos de sub tipar o nouă carte de cetire de astă-dată „pentru clasa a IV-a gim., reață și pentru școlile superioare de fete”. Se poate procura din librăria Ciurcu. Costă numai 1 fl. 30 cr. Vom reveni.

Femeile antisemite din Viena s'au intrunit în 2 Decembrie în „Prater”-ul din Viena, deși aceasta era întroit de zăpadă.

Protopopul Ioan Velle țină o scurtă cuvântare potrivită, ear' preotul Elia Centea a luat, în numele defunctei, adio! dela: iubii ei părinți; mamele bătrâne, unchi și veri; nași, dela martirii eliberați, pe cari în viețea îi amintia cu drag, fi descria și povestea despre fiecare; dela prieteni și prietenele de seama ei, cu cari și-a petrecut în Vaț și acasă în Dej; dela doica-i credincioasă și iubitoare; dela locuitorii din Chiseni; dela prietenii părinților, pe cari îi cunoștea și iubia și micuța.

Am parcurs în timpul acesta toată viețea regretatului odor și mi-am zis, că deși mică lume a străbătut, la multe frământări ale vieții publice a fost părtașe, ca nedeslipită de părinți, multe inimi a înveselit multe și neuitate suveniruri a lăsat în toate părțile, și deci a împlinit o menire înveselitoare, care o pot invidia vieți de lungi și mulți ani.

Poate Dumnezeu a tot-ștuturul chiar pentru aceasta avu lipsă de ea în ceruri, ca să mărească splendoarea raiului, să o aibă în apropiere, să o iubească desvîrșit și să o răspătească pentru meritele ei frăgeste de de pământ!

S'au sfârșit cântările și rugăciunile. Sos momentul îndoi de dureros, când și rămășițele pământești ale spiritului delicat, ce le în-suflețea odată, trebu să părăsească casa și părinții.

Ce despărțire sfășietoare! ce trist adio! Carul funebral, cu scumpa moartă în cosciugul-i de metal, încărcat cu cununi, în mijlocul ailor două șiruri lungi de torțe, ale căror pară roșie se îngăna cu razele aurii ale soarelui ce asfinția, plecă încet, urmat de părinți și de publicul jeluitor. În frunte preo-

Autorii vrajbei profesionale, pe care a pornit-o ziarul din Sibiu, „Telegraful român”, sunt desvîleți de „Unirea” într-o foită, care se termină așa: „Dl Slavici la 1889 n'a crezut așa de preocupat pe savanții din Sibiu, după-cum s'au dovedit după abia 6 ani. Dar' să le fie de bine! Noi vom ține la credința noastră, ca și până acum, — ori cât s'ar svireoli „protopresbiterul” dela Văsărhely, — noi vom ține cu fermitate și ne vom alipi cu dragoste de marii noștri bărbați și liniștiți vom continua a merge pe calea culturală, cum am făcut-o și în trecut, fără de a ține seamă de lătrăturile micilor cățeluși, numească-se aceia Saftu, Hango sau ori cum”.

— După această descoperire dnii autori ai articolelor din „Telegraful român” — vor și subscrie de aici înainte? Dacă convingerile sunt sincere credem, că într-o astfel de controversă anonimitatea nu-i necesară.

Fondurile bisericești-sərbesti, care se compun din 41 diferite fonduri, se ridică la suma totală de 7,338.407 fl. Eată unele din aceste fonduri parțiale: fondul neatacabil: 2.175.312 fl.; fondul clerical: 2,307.520 fl.; fondul școlar: 180.233 fl.; fondul pentru zidirea reședinței metropolitane: 539.068 fl.; șepesprezece diferite fonduri parțiale sunt fundațiuni stipendiale pentru ajutorarea studenților și clericilor. În aul curent școlar comitetul administrativ congressional a împărțit numai la studenți 30 000 florini

Învitare la concert militar. Înaltul minister de interne a învinițat a întreprinde colecțiuni, pentru-ca cu banii încuși să se poată repara mormintele soldaților căzuți în Boemia la anul 1866, cari morminte se află în părgănire. Ca să se poată contribui și de aci, regimentul de infanterie nr. 31 va organiza și el un concert, al cărui venit este destinat pentru acest scop. Acest concert se va ține în 11 a l. c. în sala „Gesellschaftshaus” la mese întinse. Începutul la 8 ore seara. Intrarea o coroață.

Punctuațiunea de profesorul F. Crasan din București, este o broșură foarte folositoare ce o recomandăm cu căldură. E știut, că de mână este punctuațiunea la noi Românii în general, deoarece-ce în școlile li-se atribuie prea puțină valoare. Broșura de față cuprinde întregul sistem de punctuațiune, înșind cont și de manuale străine. Se poate căpeta dela librăria H. Steinberg, București.

„Viețea”, numărul dela 19 Noembrie publică din peana dlui Al. Viahuțu o dare de seamă asupra romanului „Apărarea unui nebun” de Svedezul Strindberg. Deasemenea publică o dare de seamă, mai scurtă, despre volumul din „Biblioteca pentru toți” ce cuprinde lucrările regretatului nostru colaborator Ioan Popovici-Bănașeanu. Aduce apoi o novelă de I. Gorun, poezii de Artur Stavri, I. Colgiu, St. O. Iosif, ear' dl I. Găvănescu termină studiul d-sale asupra lui Gr. Alexandrescu.

O nouă carte de cetire. Dl Virgil Onițiu, iubtul nostru director al gimnasiului din Brașov a scos de sub tipar o nouă carte de cetire de astă-dată „pentru clasa a IV-a gim., reață și pentru școlile superioare de fete”. Se poate procura din librăria Ciurcu. Costă numai 1 fl. 30 cr. Vom reveni.

Femeile antisemite din Viena s'au intrunit în 2 Decembrie în „Prater”-ul din Viena, deși aceasta era întroit de zăpadă.

și și capela musicală secundau jalnic și misterios plânsul părinților.

Era trist, trist de tot dar' solemn!

Pe rîpa înaltă a colinei de lângă oraș, numit „dealul roselor” se înalță un mormânt proaspăt de ieri e mormântul *Vioriceii Veturia Mihali*.

Din curtea casei părintești, unde se desfăta odată și înveselia toată micuța, dar' stăpăna Viorică, privea înduioșat acel mormânt părinții și toți cei rămași după ea, cari au chipul ei neșters în inimi; ear' de nou răsăritul mormânt par'că le zimbăște vesel și mândrindu-se' că în încăperea sa păzește și odihnește pe cea mai fragedă, mai draguță și mai dulce ființă dintre toate câte ocrotesc soții lui de morminte.

Câte oftări, câte rugăciuni se vor înalța cătră tine, scump mormânt!

Și tu, umbră stântă, suflete nemuritor al dulcei Viorice, care părăsindu-ți trupul tău frumos și delicat, ai lăsat atâtea lacrimi, atâtea scumpe suveniruri: caută cu drag din locuința ta cerească la bunii tui părinți și consolează-i!

Căci „Îngerașul mutat în regiunile proprii ființei sale, să vă fie păzitorul vieții!” glășuește depeșa de condolență a domnului V. Mangra.

Înger ai fost, ear' te-ai întors la ei! Și cum vei fi tu acolo, scumpă biblică, în feericii și fericitul cer?:

„... o sfântă regină,
Cu păr lung de raze, cu ochi de lămină,
În haină albastră, stropită cu aur,
Pe fruntea ta mândră curună de laur”.

Dej, 28 Nov. n. 1895.

Teles badea.

Fiind însă în număr de peste 8000, ear' localul în care voiau să confereze era prea mic pentru acest număr, poliția a disolvat mulțimea, care s'a depărțat în șiruri compacte în oraș, aclamând entusiasmata pe Lueger, Vergani și principele Lichtenstein.

În comitatul Turda-Arieș se lucră pentru a asigura candidatura lui Nicolae Rețegh la slujba de vicșpan. Deputatul Blasiu Bethlen lucră în cercul Mureș-Turda și Vințide-sus pentru acel domn.

Jertfele măcelurilor armenesti. După informațiunile din Constantinopol, publicate în „Politische Correspondenz”, sunt exagerate datele aduse în vileag de cătră comitetul anglo-armenesc despre jertfele omenești căzute în măcelurile din Asia-mică. Pe baza rapoartelor demne de credință însă — zice „P. C.” — se poate lua ca sigur că numărul Armenilor căzuți jertfă în mișcarea din orașele Anatoliei ajunge la 15.000; ear' victimele din țeară nici nu se pot încă constata. Valoarea perdelor materiale, evacuată după isoarele engleze la 10 milioane libre-sterline, încă este prea ridicată, dar' totuși se poate lua ca sigur cam jumătate din suma sus pomenită. Din vileetele Trapezunt, Erzerum, Bitlis, Van, Diarbekir, Mamuret-ul-Agiz, Sivas și Aleppo se anunță o mizerie, ce nu se poate descrie.

Mizeria în Galiția. Din Lemberg se anunță, că la 29 Nov. au plecat dela gara de acolo 300 țerani la Brasilia.

Losuri cu noroc „Rika”. Cu cea mai nouă operetă „Rika” de József Markus și Béla Labidos au făcut mulți înși un „trefer” principal. Mai întâiu a dobândit publicul o operetă tare succasă; direcțiunea teatralului popular a dobândit salele îndesuite, ear' reprezentanții operii așa numite „role de bombe”. Toate acestea erau de prevăzut, căci opereta însăși are de obiect un trefer principal. Pe libretisti ce e drept nu i-a inspirat Heine, ci un nume analog al colecțorului prim al loteriei ungare de clasă Carol Heintze.

Autorii lasă pe o fată frumoasă de Țigan, „Rika” să facă un trefer la loteria de clasă și din aceasta rezultă o mulțime din combinațiuni, cari publicul îl țina seara întreagă în bună dispoziție. De ce nu e bună și loteria aceasta de clasă? Din mulțumire față de această idee bună, autorii vor face poate un cuplet frumos, în care se va cânta despre loteria de clasă, despre câștigurile enorme, de milioanele de treferi principali și despre datul tragerii — 6 până în 14 Decembrie.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

(De ieri)

Budapesta, 3 Dec. n. Ministrul de justiție a declarat, în conferența comisiunii pentru afacerile justiției că speră, ca proiectul privitor la organizarea curților cu jurați va fi depus pe masa biuroului când proiectul de procedură penală se va desbata în plenul dietei.

Veszprim, 3 Dec. n. La alege-rile în congregația comitatensă partidul popular a suferit înfrângere totală.

Viena, 3 Dec. n. Ieri după amezai s'a intrunit aici o adunare a femeilor antisemite în număr de mai multe mii; comisarul polițienesc însă n'a învinițat ținerea adunării din cauza localului prea îndesat de lume. Femeile apoi cutrierau în mod demonstrativ stradele până la Stefansplatz, unde au fost împrăștiate.

Berlin, 3 Dec. n. În discursul de tron cu care s'a deschis ieri Reichstagul este exprimată firma speranță pentru menținerea păcii universale.

(De azi)

Graz, 4 Decembrie n. La alegerea colegiului al doilea, pentru reprezentanța orășenească, antisemiții au suferit înfrângere totală.

Roma, 4 Decembrie n. Ministrul-president Crispi a declarat în camera, că Italia își face datorința în Orient, conlucrând cu alte puteri.

Oedemburg, 4 Dec. n. În *Fertő-Sz. Miklós* mulțimea ațită a spart în școlă populară orevăscă ferestrele, ușile, lavițele și s'a îndreptat apoi spre casele, unde locuiesc Ovrei, spargând și acolo ferestrele. Într-o locuință s'a și puscat.

Viena, 4 Dec. n. La prânzul de curte ce va fi dat mâine, sunt invitați 22 deputați din toate partidele politice, afară de germanii naționali și antisemiții.

Ministrul de războiu a interzis bandelor militare de a cânta „Marșul lui Lueger”. Dacă publicul din cauza aceasta ar da semne de nemulțumire, banda să părăsească localul.

Bibliografie.
La Institutul Tipografic în Sibiu se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Ai plâns și tu vr'odată? Romantă pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu fl. —.50
- Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu „ —.50
- Pictori! De E. I. Alexandrescu „ —.50
- Un fir electric. De E. I. Alexandrescu „ —.75
- L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu „ —.50
- De Braila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu „ —.50
- Sërba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan „ —.50
- Sërba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan „ —.50
- Didi. Polca mazarca pentru piano de Ioan D. Burlan „ —.75
- Isvorul. Romantă pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide „ —.50
- Linște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide „ 1.—
- Am plâns. Romantă pentru voce și piano de Alphonse Cirillo „ —.75
- Singurătatea. Romantă pentru voce și piano de Alphonse Cirillo „ —.75
- Claire. Polca pentru piano de Alphonse Cirillo „ —.25
- N. Ochialbi „ 1.—
- Sërba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu „ —.50
- Sërba mirilor. De C. Dimitrescu „ —.50
- Iubileul. Marș de Gh. Fotino „ —.75
- Surorile. Hora de Gh. Fotino „ —.50
- Elisa. Polca franceză de G. Ionescu „ —.50
- Zéphir. Polca mazarca de G. Ionescu „ —.75
- Souvenir de Zürich. Polca mazarca de Anton Kneisel „ —.50
- Pas de quatre original. De Mayer Lutz „ —.50
- Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaritescu „ —.75
- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu „ 1.—
- Țerăncuța. Cântec popular pentru voce și piano de Costache Moinaru „ —.50
- Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu „ —.75
- La tine copilă dragă. Romantă de Droianu „ —.50
- Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann fl. —.50
- La blonde. Polca mazarca pentru piano de Sigismund Paulmann „ —.50
- Turda. Marș patriotic de Paulmann „ —.25
- Hora reginei. De Sigis. Paulmann „ —.25
- Sërba papușelor. De Sig. Paulmann „ —.25
- Marș turcesc. De Sigis. Paulmann „ —.50
- Intermezzo pentru piano de M. Capsa „ 1.—
- Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo „ —.50
- Sërba oficerilor. De C. Dimitrescu „ 1.—
- La fille du Marin. Valse de Ivanovici „ —.75
- Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps „ —.75

La comanda de din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 2 cr. v. a. Pentru siguranța expediției se recomandă modalitatea din urmă.

Calendarul zilei.

23 Noembrie (5 Decembrie) 1895.
Iulian: Păr. Amfilochie.
Gregorian: Sava.
Soarele: răsare 7.33 apune 3.56 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 4 Decembrie n. 8 ore dimineața.

Observată	Diferența din prosință	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
728.4	-1.7	-7.8	-5.1 — 8.2	80

Din țeară 4 Dec. n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul	
			direcția	țaria
Budapesta . . .	760	+ 11.9	N	3
Sămar	760	+ 16.2	SO	2
Cluj	753	+ 17.0	V	2
Orșova	—	—	—	—
Arad	76	+ 9.8	—	—
Panclova	761	+ 18.0	V	2

Sosiți în Sibiu

În 4 Decembrie n. 1895.
Hotel „Neurthrer”. H. Rosenfeld din Arad și H. Treiber, comercianți. V. Király, Willes, Reiner, F. Kunth, A. Fischer și R. Steindler din Viena, Dimitriu Pitariu din Tatra (România) toți voiajgiori.
Hotel „Împăratul Romanilor”. Dörr, deputat din Budapesta. Lazarly, amplot din Gherla. Knall, econom din Meschen. Abonyi din Budapesta, Wachler din Arad Neuziel, Lang, Blasst în și Königstein din Viena, Maurer din Teschen și Ottenstein din Linz, toți comercianți.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Joi, 5 Decembrie n. 1895:
„Pariser Leben”.
Operetă comică în 4 acte.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Dec. n. 1895.

Săminte	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilo	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Bănățenesc nou	77	6.60	6.70	78	6.65	6.80
Grâu dela Tisa	77	6.65	6.75	78	6.75	6.85
Grâu „Pesta”	77	6.60	6.70	78	6.65	6.75
Grâu de Alba-Reg.	77	6.60	6.70	78	6.65	6.80
„ Bacca	77	6.70	6.80	78	6.81	6.90
Grâu ung. de Nord.	77	—	—	78	—	—

Săminte, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcară			70—72	4.35—4.40
Orz	de nutreț		60—62	5.—5.20
	de vînars		62—64	5.50—6.30
	de bere		64—66	6.80—8.—
„ Ovăs	—		89—91	6.11—6.50
Cucuruz (porumb)	bănăț.		75	—
	de altsofu		75	4.—4.15
Meiu	—		—	—
Hrișcă	—		—	5.40—5.75

Mărfi pe termen	Sept.-Oct. Mart.-Apr. Maiu-Iun. Iulio-Aug. Iunie Oct.	Bani per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Grâu			6.91	6.99
Cucuruz			14.46	4.48
„ Ovăs			6.13	6.15

Produce diverse	Soiul	Cant.	
		dela	până
Sēm. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	43.—
„	roșie	36.—	43.—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară	59.50	64.—
„	svântăță	63.—	63.50
„	afumată	68.50	69.50
„	—	—	—
Pruns	—	15.75	16.—
Lictar	alavon, nou	16.75	17.—
„	bănățenesc	17.—	17.50
„	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirit	brut	—	—
„	Drojdițe de spirit	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 4 Decembrie n. 1895.

Hârtie-monetă română	Cump. 9.74	vënd. 9.60
Lire turcești	—	10.50
Imperiali	—	9.60
Bubla rusești 100 à	—	125
Galbeni	—	5.70

Bursa din Budapesta.

Din 2 Decembrie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—
„ de aur ung. 4%	120.50
„ ung. val. cor. 4%	98.25

707 număr. 1895. [3312] 1-1

Arveresi hirdetmény.

Aluhrt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróóság 1895. évi 2816. számú végzése következtében ön maga által képviselt Szucs Péter javára öt jános tálalattal 400 frt. s jár erejéig 1895. évi Október hó 7-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1990 frtra becsült 2 kementében a Csufudi határon túlaltat 120.000 égetett téglá, 1. bival tehén és 2-31. folyó tétel számok alatt összeírt házi bu-torok konyha és pinczebeliekből álló in-góságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróóság 3140. 1895. sz. végzése folytán 400 frt. tőkekövetelés, ennek 1894. évi Május hó 1-ső napjától járó 6% ka-matai és eddig összesen 17 frtban bíróság már megállapított költségek erejéig a Csufudi határon és helyben alperes lakó-saival leendő eszközésére 1895. évi De-cember hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Balázsfalván, 1895. évi No- vember hó 23 napján.

Thát György, kir. bírósági végrehajtó.

708 szám. 1895. [3333] 1-1

Arveresi hirdetmény.

Aluhrt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróóság 1895. évi 3022 számú végzése következtében ön maga által képviselt Wagner Samuel javára Fratzilla Aurel és társai ellen 150 frt s jár. erejéig 1895. évi Október hó 2-án fogantatosított kiel-gítési végrehajtás utján lefoglalt és 415 frt becsült és pedig Fratzilla Aurelinall:

5 drb kanca, 1 lőszekér, 1 kazalban, 10 szekér széna és 1 garnitura cséplő gép, továbbá: Fratzilla Iuliusnál: 2 darab fejér tehénből álló ingó ágok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbróság 3102 1895 sz. végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, és eddig összesen 40 frt 20 krban bíróság már megállapi-tott költségek erejéig Türben alperesek lakásainal leendő eszközésére 1895. évi December hó 10-ik napjának dél-előtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett in-góságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-lett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Balázsfalván, 1895. évi No- vember hó 24 napján.

Thát György, kir. bírósági végrehajtó.

Ori-ce tusá

precum și toate boalele catarale în or-ganele de respirație, în laringe și plu-moni, asemenea și greutatea de respi-rație, piept îngust, astma, tusa măgá-rească și convulsivă, flegma, răgușeala, zgărietura în gât — începutul de tuber-culoasă se înalță mai bine și mai re-pede prin mijlocul de multă ani probat, gătit după rețetă medicală și recomandat de către medici, așa numit: Ceaiul St. George à pachet 50 cr. și cu paful de catar St. George à cutie 50 cr. împreună cu instrucția medicală amănunțită. Mai puțin decât două pachete nu se aplică.

Succesul e după vrede o căreva zile deja evident.

La expediții prin postă cu 20 cr. mai mult pentru embalaj și buletin postal. Aversarea sumei prin mandat postat este dorită. Toate comăndele stă a se adresa de-adreptul la [3165] 4-26

St. Georgs-Apotheke, Viena, V. 2 Wimmergasse 33.

În sfișit earăși sântem

in positie a expeda vestita noastră „Co ecția Germania“ cu prețul fabulos de ieftin de fl. 3.50

1 ciasnornic de buzunar, prima, anker-remontor, umblând exact, cu garanție de 3 ani; 1 lanț fin de aur imitat, zis „Panzer“; 2 inele de aur imitat; 2 nasturi la manșete, aur imitat gu-loșat; 1 ac-broșă de damă, foarte frumos; 3 nasturi de piept; 1 „Toiletta“ cu oglinjoară. Toate aceste 10 obiecte minunate de dichisire laolaltă cu ciasnornicul anker-remontoir costă numai [3315] 1-3

fl. 3.50 Grăbiți-vă cât se poate de repede a face comanda, căci o astfel de ocazie rar se ivește. Se expediază, cu rambursă, prin firma de ciasnornic

Alfred Fischer, Viena, I., Adlergasse 12. Pentru ori-ce obiect ce nu convine se dau banii napoi.

Publicațiune.

Cine voește să cumpere o moară cu 3 petri minată (purată) de un locomobil cu putere de 10 cai, două petri în periferie de 36 țoli, ear' una în periferie de 30 de țoli. Moara se află pe hotarul comunei Lopadea-maghiară (Magyar-Lapád), și se vinde din cauza neînțelegerilor ce s'au ivit între 3 părtași. Condițiunile de vânzare se pot afla la [3122] 9-10

Mihail Radu, proprietar, în Szász-Ujfalu. p. u. Nagy-Enyed.

Pianuri, armoniuri, reparaturi și acordări se execută în cel mai solid mod și se furnizează sub garanție de mai mulți ani de cătră F. A. KAUFFMANN, salon de pianuri și atelier de reparaturi, Sibiu, Piața-mică 13, Piața-Huet 13. În deposit se află pianuri: „Belehradek, Reinhold, Raesse, Tintz, Tomashek și Wlizek“, armoniuri: „Wilux și Wite, d. W. Kare.“ Orgă-armoniuri pentru biserici mai mici și capele asemenea se află în deposit. [2256] 25-32

Se află de vânzare la Institutul Tipografic T. L. Albini, Sibiu Călindarul „Lumea Ilustrată“ pe anul 1896 cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cruceri, împreună cu porto postal. INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU. A doua edițiune din TINEREA VITELOR de Eugen Brode, președinte al „Românii române de agricultură din comitatul Sibiu“. Prețul unui exemplar 12 cr. v. n.

„FAGETANA“, INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI în Facset (Banat) acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă 6% interese la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalisate și ridicate. Depuneri și ridicări se pot efectua și prin postă. Direcțiunea. [1504] 57-

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1895.

Table with multiple columns showing train schedules for various routes: Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Rușava - Verceroava, Copsa-mioă - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Cucerdea - Oșorhei - Regh-săs., Ghirg - Turda, Sighisara - Odorhei, Simeria (Piski) - Petroșeni - Lupeni, Simeria (Piski) - Hunedoara, Brașov - Zernesoi, Brașov - Chezdi-Oșorhei, Arad - Timișoara, Murăș-Ludoș - Bistrița, Sibiu - Cisnădie.